

N° 23.

Birmdeenä 5. (17.) Juni

1867.

Gefchsemmes sinna.

No Nihgas. Winnas peektdeenä (25tas Mai) walfarrä pulst. 8 pa telegrafu no Behterburgas atstrehja general-gubernatoram tahda sinna, la tai paschä deenä pulst. 5 pehz pufdeenas Parihse augstam Keiseram usbruffuse leela nelaimte, to Deews schebligi nogreestis. So no saldatu pahrraudsichanas atpaffat brauzobt muhsu Keisers, Krohna-mantineeks, Leelfirsts Wladimir un Keisers Napoleons sehdejuschi weenös rattös un Pruhfchu lehninsch ohtrös rattös; netabt no ta jaula Bulongsches meschina schahweens sprahdsis, kas neweenu gan ne-effobt eewainojis, bet til sirgu sadraggajis tam stallmeisteram, kas Keiseru ratteem no pallatas jahjis. Laudis schahweju tublin fanehmuschi un gandrihs faplehsfusch, jo wiffi tilfusch isbeedeti, kad tee patlabban leela preeä augstohs walbineelus flannai gawiledami apfweizinaja. Bitta sinna atfal stabsta, la schahwejs effobt jauns diwdesmit gaddus wezs Pohlis. Wiasch effobt bijis lohkä eekahpis un kad Keiseru ratti turwumä bijusch, tad schahwis, bet pistole effobt sprahguse puschu, schahwejam rohku eewainojuse un tas no lohka no-krisdams effobt kleedfis: „Lai dshwo Pohlü semme!“ Wehl zitta sinna fakta, la tas stallmeisters effobt nomannijis, kas tam fleplawam prahtä, kad tas 5 fohku turwumä Keiseru ratteem peestahjees un tadeht tas mettees starpä, zaur lo fleplawa rohla newarrejuse taifui schaut. Lohde tad effobt isstrehjuse stallmeistersa sirgam zaur purnu un starp abbeem Leelfirsteem un Keisereem. Kad Keisers Napoleons nomannijis, la neweens naw eewainohits no ta schahweena, tad us muhsu augsta Keisera fazzijis: „Augstais Keiser, redseet, taggad mehs wiffi lohpä effam

bijusch, farra-ugguni!“ Us to muhsu Keisers tam atbildejis tä: „Muhfu liktens stahw ta wiffuspehzigä Deewa rohkä!“ Keiseri meerigi aishraufusch mahjä un tur ween bijusch redsami, tur laudis ar firsnigu preeku un leolu gawileschanu tohs apfweizinojafsch, lihds preezadamees pahr Deewa schebligi glahbschanu. Tai paschä walfarrä balle bijuse pee Kreemu-semmes wehstneeka, tur Keiseri, lehnini un dauds zitti augsti kungi preezigi lohpä padfshwojuschi, pahr Deewa scheblastibu preezadamees. Bet pahr to kaunu darbu wiffa Parihse bijuse ditti isbihjusehs. Parihses waldischana tublin drilletas sinna liktuse peeffst pee wiffseem stabbeem, lai laudis flaidri sinnatu, kas notizis un lä notizis. Schinni sinna arr lassams, la tas kauna-darritajs effobt Pohlis, wahrda Beresowski un la winna pistole, kas deesgan flakta bijuse, lahmeta ar falappatu fwinnu. — Birmejä pahrlausichana kauna-darritajs pats tä isteizis: „Mans wahrds irr Anton Beresowski, esmu 20 gaddus wezs, dshimmis Ruteschlä, Wolinijas gubernija un esmu mechaniku ammatu mahzijees. Behdejä dumpja laikä man wajadseja no Kreemu-semmes atstahtees un es atbehgu us Parihsi, tur taggad ilgal' ne lä diwi gaddus dshwoju. Pezh dumpja laika manna familija aishgahja tahlat Kreemu semme dshwoht. Es apleezinu pats, la es schodeen, kad Keisers no saldatu munstera atpaffat brauzä, us winnu esmu schahwis. Zau preeksch diwahm nedetahm es eedohmajohs Keiseru nokaut; ihsteni faktoht, man tahdas dohmas jau no pat manna piema fahluma prahtä, jo ar to darbu zerreju sawu tehws-semmi atswabbinah. Sawu nodohmu neweenam zittam ne-esmu stabstijis un weens pats gahju us

munstera platscha. To pistoli, kas pee scha flepla-wibas darba waijadscha, to wakar starp pullst. 2 un 3 Sewastopeles bulewarâ nopirku par 9 frankeem. Man bij druzin naudas, so agral nopelnijs, bes ta wehl sawu manteli par 8 frankeem eeliftu khlâ. Kad schoricht pullst. 7 biju uszehlees, tad lehju lohdes, jo tabs pirktas lohdes bij pa masas. Schoricht neweenu zittu netiftu redsejis. Kad lohdes biju islehjis, tad gahju brohfaste un pehz tam us munstera platscha. Kad Keiseru Aleksanderu turp brauzoht nedabbuju redseht, tad apnehmohs gaidiht, kamehr atpallak brauks. Kad winna ratti nahza man lihdsahs, tad schahwu. Jau aismakar wakkara, kad Keisers bij kumedinu nammâ, gribbeju winnu schaut, bet man nebij pistole. Es tad ilgi us winna klattijohs, lai pehzak labbi warretu passiht. — Tabs bailigas deenas wakkara gan drihs wiffa Parihse dedsinajuse preeka uggunis. Dhtra deenâ itt agri Kreewu wehstneeka basnijâ pateizibas dseemas dseedatas un tē klacht bija neween muhsu augstais Keisers ar abbeem Leelfirsteem, bet arri Franzijas Keisers un Keisereene, Pruhshu kehniash un winna krohamantineeks ar sawu augstu gaspaschu. — Kad pehz Deewa wahrdeem Franzijas ministeri Keiseru fanehma un us to fazzija, ka winsch pa drohschi breefmahm pretti eijoht, weens pats pa Parihsi staigadams, tad Keisers teem atbildeja: „Walbineeku listens peederr Deewam, un irr winna rohla.“ Tad wehl fazzija, ka schis notikkums derroht tillai us to, tabs faites, kas Winnu ar Franziju un tabs Keiseru faseen, jo stiprakas darriht. Tas preeks un firdsdohmas, so Franzijas eedshwotaji Winnam taggad parahdijusch, Winnam pastahwigâ peeminna palischohht. — Lai nu gan fleplaws isfazzijis, ka winsch weens pats pah to grehka darbu sinnoht, tomehr waldischana to til ahtri newarr tizzeht un tadeht wehl zitti kahdi 30 zilweki effoht sanemti zeet, kuru leelaka dalka effoht Pohki. Zitti Pohku behgti, kas Parihse peemihht, pehz ta grehka darba tuhlin Keiseram Napoleonam rakstijusch grahmatu, ar so tee apleezinoht, ka winneem ar to kaunu darbu ne-effoht nelahda dalka un ka tas winneem reebjoht.

Behz ta breefmiga notikkuma, pah so sinas zaur telegrafu pa wiffu Ciropu isfrehja, augstam Keiseram no wisseem walbineekeem firs-nigas laimes-wehleschanas tilluschas peesuhhtitas. Tapat arri no wissahm muhsu Keisera plaschas walsts mallahm firs-nigas laimes-wehleschanas tilla peesuhhtitas un lâ labbi sinnam, no muhsu Rihgas wiffadas ammatneeku un stunstneeku beedribas to darrija un paschi tee farra-wihru pulki, kas tē stahw. Jo wisseem mums muhsu Deewa swaidihts Keisers irr mihtsch un dahrgs un tadeht arri no firds warram preezates un lihgsmi Deewu flaweht, ka Deews to nestundu no winna nowehrsis. Augstais Keisers arr wisseem un illatram zaur telegrafu par laimes-wehleschanahm pateizahs. — Dhtra deenâ pehz ta bai-

liga notikkuma, kad ta sinna wiffur bij ispaubeta, pee mums Rihgâ — un tapat gan arri latrâ zittâ pilssehtâ — wiffi Deewa nammi atwehrahs un bohdes un schenki aishwehrahs — un laudis ar lihgsmahm firdihm sagahja kohpâ Deewam karlus pateizibas uppurus nest par mihta Keisera glahbschanu. Wakkara wiffa pilssehta bij uggunota un dseedataju beedribas zeenigam general-gubernatoram, ka Keisera weetneekam, apshweizinaschanu un laimes-wehleschanas neffa. Kreewu tautas jauka Keisera dseema atskanneja us wisseem platscheem un wiffas weetâs, kur ween laudis faet un warram gan fazzihht, ka illkattris to darrija ar firs-nigu preeku. — Lassitajs mihtais, kas tu tillai zaur scho lappinu warrbuht to pirmo sinnu pah scho notikkumu dabbu, saleez arri sawas rohlas kohpâ, nodohd Deewam sawu pateizibas uppuri, ka attal tahdai leelai behdu-wehtrai lizis garram aiseet un tad preezigi usdseedi tu arr to dseeminu: „Deews, fargi Keiseru! Dohd winnam spehtu un t. pr.“ —

No Kursemmes. Lai warretu to aiskaweht, ka illkumeem pretti ahrsemmes spiritus netiftu us blehdigu mihti eewests, tad finanz-ministrija baltifkas mitas aprinki us juhras lils apbrunnatas laimwas, kas lai apwalte tapat Kreewu lâ arri ahrsemmes netahht no krasta brauldamas laimwas un kur waijadsigs, lai ismelle, moi tahm tahda aisleegta prezze naw eelichâ. Schahdas usraugu-laimwas jau schinni paschâ gaddâ sawu ammatu usnems un tadeht waldischana sinnu dohd laiwu brauzejeem, ka tad, kad reds usraugu-laiwu ar uswilltu mitasflaggu klacht nahloht, jeb kad ta usfauz moi par sihmi isfchauj, lai sawu laiwu apturr un kauhahs ismelleht. Kas nepalkausihhs, dabhuhs zeest to strahpi, kas nospreesta pah teem, kas mitas-waldischanai pretti turrahs.

No Wehterburgas. Wehterburgas awises stahsta, ka Stâ Juni deenâ muhsu augsta Keisereene reijofchoht us Krimmu.

— Kreewu awise „Golos“ stahsta, ka tas Pohku firshts Tschartoriski un wehl dauds zitti dumpineeku waddoni effoht no Parihses aisreiojuschi, negribbedami ar Kreewu Keiseru tē satiltees un kohpâ weenâ pilssehtâ buht.

Wehl no Wehterburgas. Keisera dshwibas glahbejam Komissarowam preefch mahjas pirkschanas effoht sanahkluschi 40,000 rubki, pee ka Keisers peelizis wehl 20,000 rubtus klacht, lai par to preefch winna warretu kahdu muishu nopirkt, kas eenefs 3 lihds 4000 rubtus par gaddu. Bet kad nu Komissarows agralôs gaddôs nelo no semmes-kohpschanas naw mahzijeet, tad waijagoht to muishu, lâ arri zittas, so laikam wehlat winsch wehl mantofchoht, list sem Keisera zilts muishu pahwaldischanas.

No Nowotscherkassas raksta, ka Stâ Mai erzbiplaps Platons no Rihgas tur pahrgahjis.

No Orenburgas raksta, ka Turkestanas ap-

rinki taggad pawiffam buhſchoht atſchirt no Drenburgas gubernijas nobſt un ſa ſchis aprinkis ar ſawu galwas-pilsſehtu Taſchendu buhſchoht ihpaſcha jauna gubernija, ſo noſaukſchoht par Sir-Darja guberniju un ſchê ſchiini jauna gubernija par pirmo general-gubernatori buhſchoht tas general-adjutants Rauffmann. — Effoht tur atnahzis wehſtneeks no Bucharas emira ſubtihts, ſas ar Kreewu waldifchanu gribboht ſaderreſchanu notaiſiht un tadeht us Drenburgu waddihts, lai tē to warretu isdarriht.

Ahrſemmes ſinnas.

No Weſt pilsſehtas, Ungaru ſemme, rakſta, ſa ſehnina krohneſchana 8tä Juni (27tä Mai) isdarrita. Effoht itt jauki un meerigi isdewuſeſs. Laudis ſlanni gawilejuſchi, kad ſehninſch us krohneſchanas palani parahdijees, leelgabbaleem duhzoht un pulſteneem ſwannohht un 4 reis ar ſohbenu wihzinajis pehz wezza liſkuma. ſehninſch ſohdu atlaidis wiſſeem teem, ſas laut kahdā wihſe agral wiannu un wianna nammu aplaitinajuſchi. — Plaschatas ſinnas pahr to wiſſu laikam dabbuſim wehlat.

No Parihſes. Wehlatas ſinnas, ſas no turrenes nahluſchas pahr to behdigu un atkal preezigu notikfumu ſtahta: ſlepkaws laikam buhtu keiseru wahgeem wehl klatati peegahjis, ja Napoleona ſtallmeiſters nebuhtu paſteidſees preeſchā aiskjacht, jo tas bij dohmajis, ſa ſchis zilweks gribboht kahdu luhgſchanas-rakſtu keiseram eedoht; bet tas azzumirkli piſtoli israhwis no aſotes un ſchahwis. Lohde trahpijuſe ſirgam purnu, ſas tuhlin ſahzis ſtahwu zeltees un affinis apſchleedusſchas rattōs Keiserus un abbus Keelſirſtus, ſas zits zittu uſſattidami dohmajuſchi, ſa effoht eewainoti; lohde ohtrā puſſe ratteem tahdai ſeewai eewainojuſe galwu. Kutscheris no ſchauſchannas trohſna ſabihjees, dohmajis, ſa effoht usbrauſuſchi kahdai „elles-maſchinai“ un ſahzis ſirgus ahtraki dſiht: Laudis neſinnajuſchi, ſas nu notizzis: zitti behguſchi zitti ſakehruschi ſlepkawu, to gribbejuſchi woi ſapleht un jau tuhlin turpat us weetas pee lohka pakahrt, — kad pa laimi polizejas ſargi tam peeſteigufchees un to wehl puſſpilkku no tauſchu naggeem israhwuſchi, wahgōs eeweeduſchi un prohjam aiskweeduſchi. Paſchā tai azzumirkli, kad keisers Napoleons preezajees pahr to, ſa muſſu Keisers tam ſazzijis, ſa ſaldatu munſterſchana wiannam labbi patikkuſe, — tas ſchahweens ſprahdſis. ſas warr iſteikt, kahdas ſirsnigas laimes-wehleſchannas notikluſchas pilli, kad pilnigi wiſſi ſajutta, kahdas breeſmas ſchehligs Deews nogreeſts. To ſtallmeiſteru Keisers aizinajis ſew preeſchā, tam pateizees par wianna uſmannibu un tam peelizzis Stanislawa ordena komandeera kruſtu. Stallmeiſtera eewainohts ſirgs tai nakti effoht noſprahdſis. Raſbaineekam paſcham rohla effoht dikti eewainota, to weenadi turroht auſſtā uhdeni. Tas pats arri iſteizis, ſa wiſſch ar ſawu tehwu effoht gluſcht eenaiddā tapehz, ſa tehws dumpineekem bijis pretti-

neeks un ſa tas nogahjis dſikkati Kreewu-ſemme dſihwoht; wianni nekad kōhpā neſaſſinojotees. — Franzuſchi dikti nikni, ſa ſchis Pohlis, ſo wianni tapat ſa zittus behglus miſhligi peenehmuschi un ar ſchehlaſtibas-dahwanahm uſturrejuſchi, wiannu ſemmi tā apgahnijis, wiannu weefu gribbedams nokaut. Kad to ſlepkawam preeſchā ſazzijuſchi, tad tas ſawu wainu gan effoht atſinnis un raubajis un t. pr.

Wehl no Parihſes, 31mä Mai (12tä Juni) rakſta tā: Waffar waffarā pulſten 7 Keisers Alexander un Keelſirſti pahr Strahsburgu aikreiſoja us Darmſtatti. Keisers Napoleons, Keisereene Eugenia, un Bruhſchu ſehninſch un krohna-prinzis wiannus pawaddija us to dſelſu-zekku, ſas eet us Strahsburgu un tur atſweizinajajs.

No Englandes. Lai gan tik knappi mehneſis pagahjis, ſa pabeidſees tas ſtrihdis ar Spaniu deht fuggu nerroſchannas tā, ſa Spaniai paſchai zaur to kauns un ſlahde tilka, tē jau atkal tahdas paſchas blehnas notikluſchas. Kahds Englandes dampfluggis „Peninsula“ wahrdā, ſas jau 20 gabbus no Londones us Spaniu brauzis, taggad atkal no Spaneeſchu jubrmallas waktineekem tizzis nerrohts ar to, ſa tee 2 reis us ſa ſchahwuſchi, apturrejuſchi, nerrodami to iswandijuſchi un tad laiduschi us preeſchu braukt. Scho fuggi wianni tal deesgan labbi paſinnuſchi, ſas tas irr un fur tas brauz, kadeht tad tā tik beſgohdigi tam uſtrittuſchi? Buhs atkal jauns ſtrihdis.

No Konſtantinopeles rakſta, ſa ne-effoht wis teefa, ſo nupat daubſinaja, ſa Konſtantinopelē effoht dumpis izzehlees. Tadeht lai gan leels nau-das-truhtums effoht un ſultans nedohmajis no mahjahn iſkuſteht, tomehr wiſſch Franzuſchu keisera luhgſchannu pallaufſchoht un us Parihſi brauffchoht, israhdiſchannu redſeht. Arri Englandes ſehnineene wiannu effoht uſaizinajuſe, Londoni apmekleht un wiſſch apſohlijees, ſa eefchoht gan. Up Zahneem Franzuſchu fuggi wiannu no Konſtantinopeles us Franziju pawaddiſchoht.

No Rumonias, jeb Wallakias rakſta, ſa tur ſchihdeem uſgabjuſchas leelas isbailes. Kahds mi-niſteris atraddis wezzu liſkumu, ſas Rumaniā ſchihdeem aiskleedſ renteht muſſſchas, mahjas, krogus un t. pr. un tas to liſkumu isdaudſinajis laudis. Sin-nams, ſa Rumonias lautineem, ſas maſ wehl gaismas liſkumus paſiht, ſchahds liſkums ihſti bij patihlams un nu tik, fur ſchihdu ſatikka, tur to apſtabja un tam kleeſa wirſā: „Schihdin, ſchihdin, ſchaggarin, tew nemaſ naw dwehſelin!“ Un kad nu arri tas liſkums tilka isdohts, ſa wiſſus deenas-ſaglus un beſdarbjus buhs no Taſchi pilsſehtas raidiht prohjam us Ismaili, tad jau ſchihdi wiinneem liſkabs tee pirmoe deenas-ſaght buht un ſagrahba no ſcheem 111 un no kriſtiteem tilkai 12, ſo kehbes ſlohgtas raidija prohjam. Starp ſcheem tā waijatajeem ſchihdeem bijuſchi kahdi 30 woi 40, ſas 60

gaddus wezzi firmgalwji, kas lai gan lohti nabba-
dfigi, tomehr ar gohdu sawu maissi Sasehi pilssehta
pelnijuschi. No wisseem 300 fanemteem schihdeem,
kas jau gandrihs libds rohbeschahm aisraiditi, war-
roht, ja dauds, tad tillai kahdi 20 palaidneeki un
besdarbji buht. Ka tas schinnis laikos ta newar-
reja palikt, to gan warr dohmah, un tadeht arri
Rumanias schihdi no sawa pulla islassija wihrus,
to suhtija pee semmes walbineela firsta Kahrta, to
luhgt, lai gahdajoh, winneem patwehrumu un lai
tahdu nekristigu likumu nozektot. Schihdi ar swai-
ditu mehli raudsija firstam peerahdiht, ka tahds lik-
kums nemaš nesaderroht ar scheem brihw-waldischa-
nas laikeem, tas jau preeksch trim gaddeem effoht
gluschi atmests un til tai laika geldejis, kad sem-
neeki pee muischahm peederrejuschi par dsimteem, kad
teem bijuschi muischu tihrumi ja-apstrahda un kad
muischu rentineekeem wajjadsejs gahdabt pah, basni-
zahm un schi ta smaggaka punkte bijuse, tadeht schihdi
newarrejuschi muischas renteht. Bet kad nu sem-
neeku klausiba wiffa Rumania effoht nozelta un sem-
neeki paschi par gruntineekeem palikkuschi, kam pa-
scheem pah sawahm basnijahm jagahda, tad pee ta
jau flaidri warroht redseht, ka tas wezs likkums
effoht bes spehka un scheem laikeem wairs nekà ne
peepassejoh. Tad wehl tee firstam peminneja, ka
zaur scho weenu leetu wehl leelaka nelaimo winneem
warroht iszeltees un wiini sawas dsihwibas deht
newarroht drohschi buht un ka wiini sawu basnizu,
to teem pehrn isposhtijuschi un to schee atkal us-
buhwejuschi, laikam atkal nedabbuschoht ne eesweh-
tikt. Firsts wiinu schehloschanohs noklausijees, ap-
sohljahs gahdabt, ka teem buhschoht meers un schih-
dini aishgahja bahrdas brauzidami.

No Abissinias walts, Afrika. Daudsreis
jau effam stahstijuschi pah teem Giropescheem, to
Abissinias tehniensch zeetumà turr' bes kahdas wai-
nas, un to, kaut gan wairal reises apsohljijis, to-
mehr nelaiisch walka. Pehrn Merz mehnesi jau teh-
niensch til tah, ar teem bij saderrejees, ka tohs at-
laida, bet tuhlin atkal kaut kahda isdohmata eemepla
deht eelikka zeetumà un ta ar teem darbojahs wai-
ral reises, — arween to pahrmesdams, ka wiini
gribboht wiina semmi ispijonoh un Englandee-
schi nahlschoht ar karru to panemt. Daschu reis
winesch tohs laischoht walkigi staigah, un apzeena-
joh ta sawus draugus, — tad atkal leekoh, dseljes
fleht un zeetumà mest. Sinnams, tehniensch jau
no saweem pascheem pawalsineekeem teel par pleh-
sonu un riktu-rahweju turrehts un dumpineeki wiinu
paschu eedsinnuschi tahda krepostà, no ka nedrihst
ahra eet. No tahds wehl nedarrihs ar sweschinee-
keem. Pehdejas sinas, kas taggad no turrenes
nahlfuschas April mehnescha eesahumà, israhdoht,
ka wangneekeem taggad nelahda zerriba ne-effoht
walka tikt. Wiini rakta, ka Englandes waldischana
tal arr weenreis buhschoht atsinnuse, ka ar labbu nelo

newarroht isdarriht; tai tadeht wajjagoh, woi ar
warru winnus atswabbinaht, jeb winnus atstah
sawà nelaimè ta ka taggad effoht. Pee teem agra-
keem wangneekeem taggad effoht wehl zitti 5 Giropes-
chee peeschi peenahlfuschi llah, kas arr us nelaimigu wihst
tanni pohsta krittuschi un tikfusch, pee rohlahm un
lahjahm faistiti.

No Mexikas. Ka Mexikas keisera walsts
pagallam, to sinu taggad daudsina wiffas awises
un tadeht jatizz. Bet ta nu taggad ar keiseru Mat-
similianu stahw, to wehl ihsti un flaidri nestinnam.
To gan sinnam, ka Franzijas un Ghsitreku waldis-
chanas luhgufchas Seemet-Amerikas waldischana,
lai ta jel gahdatu, ka Matximiliana dsihwiba tiku
taupita un Seemet-Amerikas waldischana atkal pre-
sidentu Suarezu tadeht likfufe luhgt, bet atbilde us
to libds schim wehl naw nelahda dohta. — Saw-
nahs sinas stahsta, ka Matximilians par karr-
wangneeku aishwests us galwas pilssehtu Mexiku.
Wehl zittas sinas fakka, ka daschas dahmas un
ihpaschi weena Matximiliana atjutanta gaspascha no
Mexiko pilssehtas gahjuschas pee republikaneeschu
generalu Diaz, to luhgt, lai tal schehlastibu parah-
doht keisera laudihm. Generalis wiinu luhgufchanu
palkausijis un lizzis to Ghsitreku-Belgeeschu fanemto
pultu atlaist un apsohljijis arri wiinu dsihwibu ais-
stahweht. Tomehr — ta winesch wehl tejis —
keiseru Matximilianu paschu taupit, to til presidents
Suarez ween warroht.

No Ghsitreku semmes. Tur nomirra Hu-
ber skohlmeisters 96 gaddus wezs. 1858ta gadda
winesch no ammata atstahjahs, to 71 gaddu bij ar
dedfigu garru waldisjis. Tomehr wehl nemittejahs
pa stundahm jaunekus mahzikt, kapeh, ka laudis
wiinu luhdja. Un bij arr skohlmeisters tahds, to
wiffa laudis un waldischana zeenija un gohdaja,
gudris, dedfigs un gohdigs wihrs. Zr.

No Ungaru semmes. Schathmar pilssehtas
biskaps, Dr. Michael Haas mirdams 30 sawas
braudses skohlmeisters, kam masata eenahlfchana,
eezehlis par saweem weenigeem mantineekeem. Wiffa
wiina atstahta manta tiks naudà aprehlinata un us
intressehm dohta. Un schahs intresses tiks itgaddus
scheem skohlmeistereem ismaksatas. Schim zeenigam
tehwam ta slawa un gohds, ka winesch tas pirmas,
kas Ungaru semmè pirmas braudses skohlas eezehlis
un par to gahdajis, ka tahs labbus auglus krahj.
Winnam allaschin prahts neffahs gaismu isplattikt
starp wisseem laudim. Zr.

No Franzijas rakta, ka Etiennes karr-eeroh-
tschu fabriki effoht pilnà darba. Tur teekoh tag-
gad karr-rikli taistiti preeksch Franzijas paschas,
preeksch Stalias, preeksch pahwesta, preeksch Persijas,
preeksch Sibnas un preeksch Marokkas keisera. Wis-
fadem ammatneekeem tur effoht papilnam darba.
Simteem familijas no aplahrtejem zeemeem, wihr,

feewas un behrni dabbujoht darbu. Agraf tur til 400 ammatneeki strahdajuschi, bet taggad effoht 1200. Ta tad nu israhdahs, ka ta leela karra-rihlu taisischana, ko daudsinaja, nam wis preefsch Franzijas paschas, bet wairal preefsch sweschahm semmehm, kam paschahm tahdu fabriku nam.

No Englandes. Tas wezzakais Nabobs, tas irr tee kochti baggatee wihri Englande, kas sawas leelas mantas Nihl-Indija sapelnijuschi, ar wahrdu Smith, pehrnaja gadda eesahluma preefsch sawas mirschanas lizzis norakstih 4 millionus mahrz. sterlingu preefsch palihdsibas un kohpschanas-nammeem wiffas pasales dalkas. Puffs millionu mahrzinu winsch nospreedis, ar ko fshoblu ustaisiht Egipte jeb weena Libhanus kalnu eeleija, tur wiffahm tautahm wirs semmes brihw sawus behrnus fshobla laist. Schis flawejams wihrs ar to gribb peepalihdseht, ka wiffas semmes gaisma austu un ihstena gudriba wairotahs, jo winna padohms irr schis, ka lai tee, kas winna fshobla ismahjabs, pehzal apustulu darbu strahda, laudis mahzidami un us wiffu labbu paslubbinadami.

No Seemel-Amerikas raksta, ka schinni gadda tur pahr dauds jaunu dshiwotaju peenahkocht kocht no Ciropas, ka agrafos gaddos aplam ne-effoht peedshwohts. Nemeen wiffi tee dampfluggi, kas no Ciropas tur aishnahkocht, effoht ar reisneekem pahrpilditi, bet no Hamburgas un Bremenens rakstocht, ka teem dampfluggeem, kas no turrenes isbrautshocht us Ameriku, lihds pat ruddenim wiffas weetas jau effoht aishnemas. Winna neddetä ween effoht pahrbraufuschi 8049 jauni eedshiwotaji un no Ima Janwar lihds Sta Mai pawiffam effoht peenahkusch 57,110.

Waijodfiga un wiffaem derriga grahmata.

Sau atkal jauna grahmata! Teescham gluschijaua grahmata, bet no wezza, ustizziga drauga farakstita, kas Latweescheem jau zaur sawu „dshiwu maishi“ un dauds zitteem raksteem labbi pasihstams; gan ihpaschi farakstita preefsch fshoblas-behrneem un jaunekteem, bet tahda wihse, ka winna tam, kas ar to eepasinnees, mihta un derriga paleel us wiffu muhschu. Schai grahmatai irr wahrds: „Sfshoblas maise, jeb ohtra dalka Schaha lassischanas grahmatai, ko ar draugu palihdsibu fshoblneekem apgadajis Lud. Heerwagen, Gaujenes mahzitajs.“ Walfsa 50 kap. fudr.

Nau wehl 200 gaddi pagahjuschi, kad ne Latweeschi, ne Iggaumi nepratta lassih. Muischneeki dohmajuschi, ka tahdi mulkischu newarreschoht eemahzitees; bet ta laika Luttera draudschu bihstaps neatlaidees meerä, usnehmees par weenu gaddu 2 puikas eemahzih, tad weddis pats us Sweedru semmi pee fehnina, (jo toreis peederrejam pee Sweedreem,) un parahdijis, ka prohtocht lassih. Tad dewis feh-

nisch naudu, ko pirmo bihbeli drikkeht. Papihrus preefsch drikkel wedduschu no Sprantschu semmes. Us reis — juhra brauzoht — Turki kocht, nemm fuggi nobst; bet brihnums leels, kad nela neatrohd, ka leelus ballus papihra; prassa, preefsch ka tee effoht. Kugga kapteins atbild: preefsch bihbeles. Turki prassa: kas irr bihbele? Ta irr muhsu kohrans. Lai Deews farga, ka pee kohrana apgrehtotohs, ta Turki issauz, atdohd fuggi un Latweeschu manta — irr glabhta.

Lai nu leekam wehra tohs wihrus kas bihbeli apgadaja. Bija japahrtulko muhsu walloba. To isdarrijis ta laika Allufnes draudjes prahwests Gluck, un pee ta winnam palihdsejis Widsemmes superintendents Fischer. Tohs wahrds lai neweens neaismirst.

Kas pirmä laikä mahzija lassih, ka un tur? par to lai zitti raksta. Te peeminneschu tillai to, ko pats — gan drihs preefsch 50 gaddeem — redsejis. Mahte fehshahs pee rattina, dohd behrnam Abbezi weena rohla, ohtra rahditaju; tad mahza us reisi wiffus masohs bohstabus, tad leelohs, tad standineelus, summus; tad nahf silbes. Nu pirma lappa pagallam. Ohtra jau nahf tehwa reise; jalassa kohpa, bet ne-eet, azzis pilnas affaru sah fshobht, eet gluschij aplam! Kas wainigs? behrns! waijaga kuhleena! — peeteel schoreis ar grubdeenu. — — — Abbezi islassijuscham jalassa katkime, tad dseefmu grahmata, jaunä testamentä, bihbele, lai ismahzitohs lassih, un lai lassidams mahzitohs Deewa wahrds. — Tas bija gan zetsch, bet nebruggehts gruhst, affaru zetsch, ihpaschi zaur to, ka Abbeze bija nederriga. Deewa wahrds irr muhsu augstaka manta, bet Deews muhscham to nau us to dewis, lai nemahzeneels ar to mohkabs bohstabus un wahrds issaukt. Lassischana irr sawa leeta; winna irr Deewa wahrdu kalpone; bet neklahjabs, ka Deewa wahrds paleel lassischanas mahzibai par kalpu.

To wiffu muhsu zeenigi mahzitaji fenn labbaki sinnaja, ne ka es rakstijajs, un tomehr kahdi 150 gaddi pagahja, lihds kamehr Tirses mahzitajs Schah 1844tä gadda usnehmahs lassischana jaunu zellu bruggeht, ihpaschu pirmu lassischanas grahmata fagahdajocht. Te ar pateizibu japeeminn, ka bija ritigi darrihts, ka diwi teizami Widsemmes fshoblmeisteri, Schwech un Baunit, Abbezes fewischki litta drikkeht, un wehl labbaki pehz scha laika liffumeem pahrtaisija.

Kapehz tad til ilgi wilzinajabs? Laikam tadeht, ka agraf nespehja wiffi behrni ihpaschu lassischanas grahmata eenahst; arri tadeht, ka semneeki prett jaunahm leetahm farro, un ka daschi gohda-wihri bihjabs, ka fewischka lassischanas grahmata Deewa wahrdeem buhschoht par kawelli, jebchu ta gan til mas irr par kawelli, ka treppes, kas augsta mahja eewedd.

Kahdai lassischanas grahmatai buhs buht? Winnai peenahkabs behrnus ka pa treppehm waddih,

no wiſſ weeglata gabbala ſahloht, lihds gallam. Wiinnai wiſſabi gabbali jaleel preeſchâ, lai behrns mahzâhs beſ ſtohmſchanas ar peeſchajigu balſi latru gabbalu laſſiht, to laſſijis, ſapraſt un ar ſaweem wahrdeem iſteikt. Wiinnai jadohd tahda barriba, ſas Deewa wahrdoſ nau atrohdama, un ſas tomehr labbi audſinatam zilweta muhſu laitôs waijadſiga; jadohd ſinnaschanas, tâ arri wiſſ tas, ſas zilweta ſirdi pazelt, ſchliſti un eepreezina. Ar ſtohlmeiſtara palihgu behrneem latris gabbals zaur jautaschanahm un atbildem tâ jaſagremmo, ſa tas par weſſeligu un derrigu dwehſeles un garra barribu paleel. Tomehr grahmatai paſchâi buhs tahdai buht, ſa ta arri pee-augſcheem nereebj, bet uj wiſſu muhſchu mihta un derriga, par ihpaſchu tauſchu grahmatu paleel.

Teem, ſas Schâga pirmu laſſiſchanas grahmatu zaurgahjuſchi, tahdu, tâ nupat ſtabſtiju, tâ ohtru dattu zeen. Gaujenes mahzitajſ Heerwagen, ſagahdajis. Par ſcho grahmatu jau pallahjigâ wiſſe 20tâ Nr. weens gohda-wihrs runnâjſ; tadelt ar ihſeem wahrdeem warru peeminneht, ſa Deews ſchegli ſcho darbu ſwehtijſ; ta irr ihſta ſkohlſas maiſe ſeptindſ gabbalôs paſneegta; latram gabbalam peeſliktas dſeeſmas, ſas labbi ar to gabbalu ſaderr, itt tâ duffas brihtini, lai atwelf elpu un lai atſpirgſtahs.

Pirmâ gabb. paſazzinas. Zil lohti behrneem paſalkas patiht, to wiſſi ſinna. Bet, to wezzſchi par to fazzihs? Lai wiinni apdohma, ſa paſalkas irr lihdsibas. Zaur lihdsibahm tas ſkungs patſ nepraſcheem augſtas leetas mahzijis. Lai nu ſkohlmeiſtari behrneem peeſpalihds, to paſlehtu mantu atraſt.

Ohtrâ gabbalâ ſtabſti, ne wiſſ par laika kaweſli, bet lai behrni mahzâhs, ſa neween zilweta paſaulê, bet arri paſaulê zilweta ſirdi miht, un tâ teem eet, ſas ar paſauli lohpâ weenu weſumu welf.

Treſchâ gabbalâ dabbas ſinnas; zaur tahm Latweeſchi wairak eepaſiſſeſ ar Deewa darbeem un mahziſeſ aſiht Deewa ſpehtu un gudribu. Raſſitaji luhkojuſchi neween wiſſu ſlaidri iſteikt, ſa lehti warr ſapraſt; bet arri tâ jauki ſtabſtiht, ſa preeſ irr laſſiht.

Bettortâ gabbalâ paſaulê ſtabſti. Tee jau ihpaſchi wezzeem laudihm patiks, tad dſirdehs par Sypraſſchu un Sweedru karralakeem, par ſtreemu keiſeru Peſteri, par ehrmotu generali Suworowu un par zittem leelmanneem. Beſ ta wehl têt dab-buhs plaſchakas ſinnas par wiſſahm tahm tautahm, pah kurrâhm bihbêlê runnaht, lai Deewa wahrduſ ju labbali ſapraſtu.

Peeltâ gabbalâ Gaujenes mahzitajſ ſtabſta par wezzeem Latweeſcheem. Teſſcham, ar tahdu labbu prahtu tas ween warr runnaht, ſas Latweeſchus mihto. Ar wezzeem ſtabſteem labbi ſaectâhs wezzas tautas dſeeſmas, kurras tas ſlawens wallo-das prattejs, zeen. Bielenſtein mahzitajſ apgahdajis. Tâ abbi gohda-wihri muhſu tautu un tautas mantu

gohdajufchi. Kaut jel to daſchs puſſ-lohka lehzejs nemtu pee ſirds.

Seſtâ gabbalâ irr jauki laſſamas ſinnas par muhſu ſemmi. ſas jau negribb buht tahds wihrinſch, ſas muzza audſinahts un pa ſpundi ehbinahts, tam tahs jalaffa un japaturr.

Septita gabbalâ ſalkami wahrdi; weegli gan laſſiht, bet daſchi gruhti ſapraſt un laikam tapeh; gallâ likti. Katrai tautai ſami ſalkami wahrdi, ar to laudis ſawu runnu un darbus aiſbildina woi apſticipina. Salkami wahrdi irr reekſti, ſas tiklai teem ſmekke, ſas tſchaumalu ſakohdis pee lohdola teel.

Grahmata beidsâhs ar kapeſhtas dſeeſmu, un pehdigi wahrdi irr:

Ganna puſſi, ganna puſſi,
Tew arr dſeedahs kalnina!

ſas to pahrtulkojis, tas jau duſſ wehſâ ſemmes-ſlehpî, un wiinna raddi buhs daſchu reiſi ar ſahpehm aiſgahjeja wahrduſ peeminnejuſchi:

Scheli, ſcheli kalnâ swanna
Gauſchi raud peh; mirrona.

Tahdâ wiſſe ſchi jauna ſkohlſas grahmata iſdarrijufe, ſas wiinnai mahzâhs darriht: paſaulê behrnu eemedduſe, mahzijufe paſauli paſiht, lai behrns nemaldahs, bet lai turrahs tâ peenahkâhs; pehdigi wiinna rahdijufe, ſa mums ſchê nau paleekama weeta. Kur ta nahkama, to lai nu rahda zittas grahmatas.

Ar draugu palihdsibu zeen. Gaujenes mahzitajſ ſawu grahmatu ſaraktijis. ſas tee tahdi palihgi? Beſ wezza Stendera trihs ſcha laika mahzitaji, tee zitti irr ſkohlmeiſtari, Widſemneeki jeb Widſemmê dſtammuſchi. Tâ zeen. raſſitajſ prattis palihguſ melleht, atraſt un zeeniht. Lai pateizam Deewam, ſas palihdſejis ſchohs laikus peedſihwoht. Zitti ſkohlmeiſtarus melle pee ugguns, zitti pee uhdens. Wai nu tam lungam teefa, ſas „Nig. 3. Nr. 17“ **ſkohlmeiſtarus** melle pee pluddu taſitajeem, par to têt neteeſaſchohs; bet to eſ ſinnu, ſa tahdu pahrmeschanu newaijaga Nihgas dabrgâs awiſes likt, to nabbagi ſkohlmeiſtari newarr eenahktees. Ja ta pahrmeschana irr taiſniba, tad wiinna wainigeem jaſinna, lai leel wehrâ; bet ja naw teefa, tad nellahjâhs aiſ mugguras tâ runnaht, jo ſkohlmeiſtari tad newarr aiſbildinatees.

Scha laika raſſiſchanas wiſſe (ortograſija) gauſchi grohſâhs, tas naw pareiſi; ta irr mantu, ſas nepeederr weenam, bet wiſſai tautai. ſas ar raſſteem mahſchojahs, tas irr tâ behrns, ſas wiſſeem ſawas jaunas mantas rahda, to pehdjejs ſeemas ſwehtôs dabjujis. Skohlmeiſtareem nebuhs buht pee paſlat-paliſſejeem, ne arr pee papreeſch-ſtrehjejeem, bet pee teem widdus laudim, tas irr: pee tahs raſſtu wiſſeſ, to atrohdam eelſch tautas paleekameem raſſteem, dſeeſmu grahmata, bihbêlê. To zeen. raſſitajſ ſchinni grahmata wehrâ lizis; bet pee ſweſcheem wahrdeem, kur waijadſigs, irr pee-nehmis h un f; jo beſ teem wairſ newarram iſtik.

Kad ohtru drikket peedfihwosim, tad warr buht buhs laiks wairaf no jaunās wihses usnemt. Pee tahdāhm leetāhm waijaga ismellefchanas, stipras gruntes un weenprahitibas. Zittādi zeltāhs julfchana, un ta nefur naw til fatigā, tā ffohlā un ffohlas rakstās.

Tad nu eij un pirz sew un faweem behrneem par 50 kap. f. ffohlas maisti, fur wairaf barribas eefschā, ne tā 10 zittās grahmataš, kas laika fawefchanas deht rakstitas. Grahmata irr lehta, labba, waijadfīga un wiffseem derriga.

Lai Deems fwehti grahmatu un rakstitaju, ka driht trefchu daktu warram peedfihwoht. S. B.

Par weenu draudses ffohlu, kas leelā Parihfes leetu israhdischanā redsoma.

Parihfes leelā semmkohpigu un ffunstes leetu israhdischanā buhs arri weena Wahzu draudses ffohla redsoma. Pruhfchu waldischana par to gabdajuse, ka weena weenklaffiga ffohla tur teel ufzelta un eetaifita. Tur irr redsams pilnigs ffohlas nams, arri ar ffohlmeistera dšihwolli. Ffohlas istabā irr wiffas leetas, kas pee mahzifchanas waijadfigas un uf ffohlas galdeem ffohlneeku darbi pehz mahzibas klafsehm. Bet ffohlmeistera istabā irr wiffas semmes labrtes, semmes lohdes, grahmatas un t. j. pr., kas elementar-ffohlmeisteram pee mahzifchanas un pašcha mahzifchanahs waijadfigas. — Franzufchu ffohlu ministērs ar ihpafchu komiteju par to gabda, ka wianna draudses ffohlmeisterem buhtu eespehjams arri uf Parihfes leelu israhdischanu tift. Pehz wianna dohmahm ar 12,000 frankeem peetiffoht, no 87 aprinkeem weenu ffohlmeisteri no katra uf Parihfi fubtitht. Wehl lehtaki warretu istift, ja dšelsu-zekku preefchneeki teem brauzamu naudu pamafinatu. Ar ihpafchu grahmatu nauda preefch tam teel falaffita.

Lohiti patihfama leeta buhtu, kad arri muhsu dšelsu-zekka waldischana dascheem Widsemmes un Kurssemmes ffohlmeisterem zekku atweeglinatu nahkofschā 4ta Jult uf ffohlmeisteru fanahfchānu Turraidā tift.

Br.

Us fo ffohlmeisteram irr wairaf pee behrnu mahzifchanas jaluhfo?

Dauds irr, kas dohma, behrneem waijagohht jaunibas deenās til no galwas mahzitees, wai faprohohht, wai ne, — gan pehz tas labbumā nahfchoht. Daschi atkal, ka wiinneem til to waijagohht preefchā zelt, fo wianni ar dwehfeles fpehfu fajuhohht un ar garra fpehfu pahfpreefchoht un paturroht gaumē.

Daschadi teel par fchahm dohmahm spreesfīs. Weens dohma tā labbakt effohht ohtrs atkal ohtradi.

Lai zeenigi awifchu lassitaji pašchi no schahs ffohlēna atbildeschānas luhfo spreesf, furram wairaf taifniba buhs, wai galwineefseem, wai prahneefseem.

Ffohlmeisteras: „Behrni, kas debbef un semmi raddija?“

Pehteris itt weenteefigi atbild: „Zeetumneeki.“

Pehteris til to ohtru wahrdu „semme“ bij paturrejis, un fchis pilfsehtā dšihwodams bij til redsejis, ka pilfsehtas walles, furas ar semmehm teef apbehrtas, zeetumneeki taifa. Kalni un pakalni libdfstnājahs tal pilfsehtas wallehm.

Puika jau 6 gabbus bij uszihligi no galwas pahatarus ffohlā mahzijeos un septitā tad atbildeja fo finnaja un pratta, fo ar azzim bij redsejis.

S. Gallit.

Ettingera teifums par tahdeem zilwefeem, kas jitteem grahmatas raksta un fowu wahrdu nepeeleef flahht.

„Starp 10 zilwefeem, kas eedrohfchinajahs zittus kaitinaht ar grahmatahm, bet fowu wahrdu nepeeleef wis flahht, — starp 10 tahdeem rakstitejem katra reis 9 buhs bailigi bhefchi (feige Lumpe), kas bihfstahs no kuhleeneem. Tahdu grahmatu fanehmeji to daudfreis mehds aismirst un ne retti tihri par welli par tahdahm grahmatahm errojahs.“

Eduard Maria Ettingeris

Zohfi ar wahrdeem.

Kā buhtu pawars fauzams, kad to feewifchu flakkā leef? shuwarok

Un Fehfcha, kad to wihrifchu flakkā leef? shuwarok

Ko wehl warr flakkā list? shuwarok

Kā to wehl warr fozziht? shuwarok

Druffas waine.

Mahjas weefa 18ta Nri tai dseefmā „Latweefchu faufchu dseefmas un finges ohtrā perfchā stahw dseefmineeku fur waijaga buht dseefmineezu, jo tahs faufchu-dseefmas wifswairaf no feewifchahm tiffa dseedatas un tā rahdahs arri wifswairaf no warrmahm pašchahm taifitas jeb „darinatās“ irr, tā daschās dseefmās par to minnehis.

K.

Mudeles-finnas.

Rihgā, 1ma Juni. Darba laiku deht no semmehm nelahbi wofumi nepeenahht un tadeht femuju prezēs lohit dahgas. Linu firgus bija par tahm daschadahm trohna fortehm 60 lihds 67 rub. par birlawu, par bralka 50 lihds 53 rub. par birlawu, kannepes 30 lihds 33 rub. par birlawu.

Sihla andele. Puhes fweefchu malfaja 4 rub. 50 kap., puhes rudfu 2 rub. 60 lihds 70 kap., puhes meefchu 2 rub. 30 lihds 40 kap. un puhes auju 1 rub. 50 lihds 60 kap. Puhes fweefchu miltu 5 rub. 50 kap., rudfu milu 3 rub. — kap., firru 3 rub. 20 kap. Muzza fahls 6 rub. 50 kap. Silkes lafdu muzza 14 1/2 rub., egfu muzza 13 1/2 rub. — Pohds fweesta 6 rub. 10 kap.

Naudas tirgus. Balhs banka biletes 77 rub., Widsemmes usfalkamas lihlu-grahmatas 98 rub., neusfalkamas 86 1/2 rub., Kurssemmes usfalkamas lihlu-grahmatas 99 rub., 5 procentu usdemu biletes no pirmas leeneschānas 114 rub., no ohtras leeneschānas 106 1/2 rub. un Rihgas-Dinaburgas dšelsu-zekka atzijas 109 rub.

Rihds 2tra Juni pee Rihgas atnahfufchi 687 fuggi, 485 struhgas un aifgahfufchi 208 fuggi.

Atbildehams redaktehrs A. Leitān.

No jensures atweefchēs.

Rihgā, 2. Juni 1867.

Sluddinafchanas.

No Beshu pilsehtas lassa-kollegiuma waldischana zaur schem rakstem wisseem par sinnu teel pasluddinabts, la tabh schat pilsehtai peederri-gas un weenu wersii tabh no schahs pilsehtas buhdamas Zurga-muischas (Zürgenshof) muischas semme ar pilnigu inventaru un 3 frohgeem, la arri ta pee tabh muischas peederri-gas, bet ibpaschi noballita un 5 werstes no pilsehtas buhdama pufsmuischa Dahwe, no nachtscha gadda Zurgeem us 12 woi 24 gaddem tiks isrenteta un tadehl rentu-nehmeji teel usaiginati, lai 7ta un 19ta Suli f. g., las tabh isfoblifchanas deenas buhs, ar wajadigahm galwofchanahm schahs lassa-kollegiuma waldischanas nammä fanahf. Wiffu zittu las pee schahs renteschanas wehri jaleel, no 15tas Juni deenas schloht iddenas scha lassa-kollegiuma waldischanas lanzelejä warr dabbuht sinnahf.

Zebfih, lassa-kollegiuma waldischana tai 23fchä Mai 1866.

Preeffschefdetajs: P. Lufafchwij.
Rakftu weddejs: A. Pötter.

No Keegelmuischas pagasta waldischanas tohp zaur scho rakftu sinnamä darrichts, wisseem, las pee schi pagasta peeder un ahpufsch pagasta rohbeschahm dshwo un sawas passas wehl now pahremisfufchi, lai tee dshfumä to darra; ja labhs kametohs to darricht, tad teel wiffas pilsehtu un semnju-polizejas luhgtas, tabhus, fur tee atroh-dahs, pehz likumeem schai pagasta waldischana! peefufcht

Keegel pagasta waldischana tai 18ta Mai 1867.
Pagasta wezj. M. Fehger.
Scribweris P. Lindberg.

Bihrin- un Eika-muischä teel labdas 50 sem-neetu mahjas pehz jaunäs mehroschanas un e-dallifchanas un no daschadu dahlder-leelumu pahrdoh-tas. Zaur schahs muischas rohbeschahm Peh-terburgas un Kimbafchu, la arri zitti leelzelli eet; arri irr zittas no schahm mahjahm pee juhrmallas ar labbu smeijofchahu. Pirzeji lai libhs 1ma August f. g. pee leelungu Bihrin-muischä peeteizahs.

Diwas mahjas ar tabhu weetu, fur uhdens-dfir-nawas warr, un irr brijhu buhweht, irr pahrdoh-damas Bihrin-muischä, Pehteruppes draufse, ne-tahl no Weibabdes. Stairafas sinnas isdohs Bihrin muischas waldischana.

Moflawas Ahrrihgä, ritter-eelä, Nr. 68 ta mahja irr pahrdohdama un flaidra-tas sinnas pahre to isdohs turpat tabh mahjas fatmeels **Joh. Sarrin.**

Weena mahja irr pahrdohdama Su-worow-eelä Nr. 82. Klafafas sinnas warr dabbuht turpat pee fatmneeta.

Weenu neddeku preelisch seemas-fwehtkeem irr Ranzenes Klupp faim-neelam weena laudse feena no sebbas isfagta, las pahre to sahdsibu flaidra-tas sinnas dohs Ranzenes pastes lun-gam, dabhuhs 25 rub. pateizibas algu.

Mandagä, tai nakti no 29ia us 30iu Mai irr Pohdaraggä, Miflraghwa pagasta Wiffsmann mahjas faimneelam us Spilwes nosagts gaischi bruhns figas, wallats ar baltu pleffi us peeres. Ras scho firgu flappehs rohla, dabhuhs no ta faimneeta labbu pateizibas algu

Ranzenes paste irr darba figi, la arri labbi jaunäs mohdes us peederem taifti wahgi pahrdohdani; arri apfellechanas turpatt peenemm us wahgeem wiffas mohdes.

Lai jaun eetaifta nandas ismai-nifchanas bohde Schables-eelä, pretti S. Jalfcha lunga bohdei, pehel un pahrdohd daschadas nandas un nau-das-papihrus.

J. Redlich

Englischu magasihne,

Rihgä, kalku-eelä pee zittureisejem smilfchu-wahr-teem, tai jaunä G. Minus lunga nammä, teel attal la libhs scho laifu, bet schinni gadda par daudf Lehtatu firgu jeb malsu, pahrdoh-tas tabh ihstenas Chstreiku jeb Steiermarkas pa-tent-iskaptes, gan garras un ihfas, gan tajnas un libtas un arriban tabh patentas jeb laufeta tehrauda iskaptes, ar selta rakstem aprakstias, furras wehl affatas un fihlfatas, ne la wiffas zittadas iskaptes, preelisch feena, labbibas un at-wassu plauschonas, arri ahmarini un lalkinas preelisch isfapschu lappinafchanas un galobinas preelisch trihfchanas un druzinafchanas irr te dabhujamas. Pee ihstenaht Chstreiku jeb Steier-marlas iskaptehm irr schahba pasifichanas-fihme wehri leelama; tabh iskaptes isleelchis ittin miht-stas, jo winnas ar affu nafi war masäs flai-däs fagraifcht, bet tomehr preelisch feena un lab-bibas winnas irr tas wiffu-lippigalais eerohjis, las ween pafaulf atrohnams. Andelmanni un frohdshneeki, las preelisch pahrdohschanas eepehrlahs, dabhuhn iskaptes un wiffu zittada prezzi par pel-nas teefu wehl lehtati.

Horst un Weinhold pee wehscha,

preelichlaitä Hugo Est. Zura pee lamberi un pehrwju-bohde, kalku-eelä prettim bahria-nammam un Popowa dshfu-bohdei, pahrdohdam zulkuru, lasseju, tehju, wirzes, loh-beru lappas, elji, fwezes, seepes, tabatu, zigaru-s, wiffadas pehrwes un pehrwju lohfus, la draffli, pernambuku, grinspanu, gurlumeiju, silo akmeni, faufu un fataiftu anilini, fofchenillu un fofchenillas salwi, par to wiffu-lehtato malsu, jil ween eepehjam.

Lai lauzineeki nemaldahs un muhsu pall-lam-bari jo weeglati atrastu, effam fauu wezjo wehst par jaunu isgrefnofschu un us fawa pall-lam-bara durwihm peefittufchi, fur winnu ilweens flaidri warr redseht.

Tas grunts gabbals Mas-Kirrumpäh, 30 werstes no Lehrpatas un 5 werstes no Uddernes pastefationa, tuwu pee pastes leelzella, 80¹/₂ dahlderu leels, no mesleem brijhwa semme, kam pa pilnam labbas plawas un wajadigs behrfu mehas, teel libhs ar to muhretu dshwojamu mahju un wiffahm pee faimnezibas wajadigahm ehlahm pahrdohs. Un pirzejs warr to jau pa Zurgeem usnemt. Pirzejs, ja pais grihb, warr libhs dabhuht pilnigu inventaru, lohpus, firgus, waffarejas fehllu, darba-rihtus ic. Pirzeji flaid-rafu sinnu beht lai meldejahs pee ta, kam tas gruntsgabbals peeder turpat, jeb pee lohpmanna **Reffel d Langenbrütten**

Iskaptes

pahrdohd **Ziemer un beedris.** 1
leelä smilfchu-eelä Nr. 32.

Wezja, pasifstama pehrwju-bohde.

Rä lohfwillas, drahnas un andelli warr balli-nahf, par to pamahifchana un turklati wajai-digahs fables irr dabhujamas apteeleru un pehrwju-bohde pee **A. un W. Wetterich.** 2
blaklam Pehtera basnijat N 2.

Zinnu-fehflu tihrijamas mafchinas

gattawas, la arri tohs blefkus ween un ar rahmi, warr dabbuht tai zittureisejä nagtu-bohde, Sinder-eelä pee **M. Arnholdt.** 3

Wolmaré.

Wisseem faweem zeen. semmes-lohpejem darru finnamu, la mannä bohde wiffadas

iskaptes,

pawiffam tabh patent-ehstreiku-Steiermarkas un tabh ar postes-raggu fihmetas, leelä waturmä un par lehtato zennu dabhuht warr.

Elisabeth Heinrichs.

Labbatas Steiermarkas iskaptes ar un bes selta rakstem, armonikas, flarinettes slehtes un jatts-raggus lehti pahrdohd

A. T. Thiesä

Englischu magasihne Rihgä, kalku- un walfes-eelä stufri.

Gattawus fahrkus

no wiffada leeluma un par wiffadu lehtu firgu warr dabhuht bishu-eelä Ahgelskalinä, Weinberga mahjä.

Ihstenas Chstreik- ku un Steiermar- kas

patent- iskaptes.

Rihgä, tehrauda-prezju un schaujama-rihtu bohde, Kungu-eelä, tai ohtra bohde no Sinder-eelas stufra. **Johannes Mitschke.**

Jaunas meitas, no 8 libhs 12 gaddus wezjas, par lehtu alihdsinafchannu teel usnemtas mahzihf wiffadas feeweefchu rohla-darbohs. Stairafas sinnas pahre to isdohs Moflawas-Ahrrihgä, leelä kal-eelä Nr. 103.

Weenu weffelu, labbu darba-firgu — un it-tin labbas leelas puppas pahrdohd **Alberts Drescher,** **Jelgawas-Ahrrihgä,** leelä eelä.

Sawu wihna-andeli paschu jaun-usbuhweid nammä, Sinder-eelä Nr. 22 pahrezkluschi, dohdam to sinnamu wisseem faweem andeles draugeem, ar to luhgfchannu, lai ta la libhs fahim, arri jo prof-jam ar mums andelejahs.

Schaar un Sawiezjel.